

Üleujutus

Ohuhinnang: Tõsiste tagajärgedega üleujutuse toimumine on tõenäoline.

Kliimamuutuste tagajärjel sageneb üleujutuste oht ja kuna üleujutused esinevad teatud sagedusega, on tõsiste tagajärgedega üleujutuse tõenäosus varasemaga võrreldes suurenenud. Eelmise hindamisega võrreldes on ohuhinnang kasvanud vähe tõenäoliselt tõenäolisele.

Üleujutused võivad Eestis tekkida põhiliselt siseveekogude ja mereveetaseme tõusust, aga ka veekogudega mitteseotud aladel, kus pinnas ei suuda rohketest sademetest või lumesulamisest tekkivat vett mahutada, või linnalistes asulates aladel, mis on kaetud vett mitteläbilaskvate pindadega. Viimastel aastatel esineb linnalistes asulates tihedalt ka sademevee üleujutusi. Suurem osa linnalistest asulatest on kaetud vett mitteläbilaskvate pindadega, olgu selleks siis asfalt või ehitised. Mida tihedam ja vett mitteläbilaskvam on linnaruum, seda suurem on tõenäosus, et sellised üleujutused tekivad.

Siseveekogude veetaseme tõusu põhjustab valdavalt kevadine suurvesi, sh rüsi jää kuhjumisest tingitud üleujutus. Eestis on kinnitatud 34 tiheasustusalal esinevat riskipiirkonda, mis on mõjutatud tulevikus mereveetaseme tõusust ja siseveekogude üleujutustest.

Eesti rannikualadel, nagu ka mujal Läänemere idaosas, põhjustavad veetõusu tugevad edela- ja läänetormid. Veetõusud ehk tormiajud on järsud, lühiajalised (1–2 ööpäeva) ja lokaalsed.

OHUD

- ✓ Kliimamuutuste prognoosid näitavad, et 21. sajandil sagenevad Läänemere piirkonnas tormid ja sellega seoses suureneb ka mereveetaseme tõusust põhjustatud üleujutuse oht. Mandriliustike sulamise ja ookeanide soojusliku paisumise tulemusena on maailmamere tase hakanud varasemast kiiremini tõusma ning tõus intensiivistub 21. sajandi jooksul veelgi.
- ✓ Prognoosid näitavad nii keskmise sademete hulga kasvu aasta ringi kui ka äärmuslike sademete juhtumite hulga suurenemist, eriti suvekuudel. Suure intensiivsuse ja sademete hulgaga sajud põhjustavad lokaalseid üleujutusi eelkõige suurte kõvakattega pindadega linnalistel aladel.
- ✓ 21. sajandi lõpuks prognoositakse ka olulist lumikatte kahanemist ja keskmiste sademete hulga kasvu. Prognoosist võib järeldada, et kevadised lumesulaveest põhjustatud jõgede üleujutused

- ✓ võivad asenduda sügiseste suurtest vihmahoogudest põhjustatud üleujutustega.

TEGEVUSED

- ✓ Üleujutusriskide maandamiseks koostatakse Eestis üleujutusega seotud riskide maandamiskava, määratakse riskipiirkondasid ja kaardistatakse üleujutusohu.
- ✓ Üleujutusega seotud riskide ennetamise alla käivad eelkõige planeeringutega seatavad meetmed ja planeerimist soodustava informatsiooni koostamine.
- ✓ Üleujutuste eest kaitsmiseks tuleb määrata ja rakendada erinevaid tehnilisi meetmeid. Nende alla kuuluvad kaitsevallide rajamised või muud n-ö traditsioonilised kaitsemeetmed, aga nendeks võivad olla ka tehnoseadmete kaitsmine, vee ärajuhtimise tõhustamine või selle liikumise suunamine.
- ✓ Tegeleda tuleb üleujutuste valmisoleku tagamisega. See tähendab tegevusi elanikkonna turvalisuse tagamiseks ja keskkonnakahju vältimiseks üleujutuse ajal, üleujutuse prognoosimise ja hoiatussüsteemide toimimist ja elanikkonna teadlikkuse suurendamist.

Ava kõik

[Loe veel](#)

[Käitumisjuhised ja videod võimaliku üleujutuse tasemete kohta riskipiirkondades, Kliimaministeerium avaneb uues vahekaardis](#)

[Üleujutusohuga alad, Maa- ja Ruumiamet avaneb uues vahekaardis](#)

Viimane uuendus 20.11.2025